

Ogólne warunki ubezpieczenia Umowa dodatkowa na wypadek uszkodzenia ciała

OWU/AB14/1/2025

Kontakt do Nationale-Nederlanden

Nationale-Nederlanden Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.

Serwis internetowy

www.nn.pl

Infolinia

801 20 30 40 lub +48 22 522 71 24

Adres e-mail

info@nn.pl

Coś się stało? Jesteśmy tu dla Ciebie

1

Skorzystaj z Moje NN

na stronie www.nn.pl.

2

Po zalogowaniu lub rejestracji konta:

- wygodnie wypełnisz zgłoszenie, a część Twoich danych uzupełnimy automatycznie
- zgłosisz wiele zdarzeń w ramach jednego wniosku
- sprawdzisz na jakim etapie jest Twoje zgłoszenie

Spis treści

Ogólne warunki ubezpieczenia

Umowa dodatkowa na wypadek uszkodzenia ciała 4

Art. 1	Co oznaczają pojęcia, których używamy?	4
Art. 2	Kto może być Ubezpieczonym?.....	4
Art. 3	Od jakich zdarzeń Cię chronimy?	5
Art. 4	Jak wyliczymy wysokość Świadczenia?.....	5
Art. 5	Co musisz zrobić, abyśmy wypłacili Ci Świadczenie?	5
Art. 6	Kiedy wypłacimy Ci Świadczenie?	6
Art. 7	Kiedy nie wypłacimy Ci Świadczenia?	6
Art. 8	Jak zawrzeć Umowę dodatkową?	6
Art. 9	Kiedy można zawrzeć Umowę dodatkową i na jaki okres?	7
Art. 10	Kiedy wygasa Umowa dodatkowa?	7
Art. 11	Jak obliczymy wysokość składki za Umowę dodatkową i jak należy ją opłacać?.....	7
Art. 12	Jak zmienić wysokość Sumy ubezpieczenia?.....	7
Art. 13	Jakie jest zastosowanie Ogólnych warunków ubezpieczenia Umowy podstawowej?.....	7
Art. 14	Kiedy Warunki Umowy dodatkowej weszły w życie?	7

Tabela Uszkodzeń ciała 8

Informacje dotyczące:

Ogólne warunki ubezpieczenia Umowa dodatkowa na wypadek uszkodzenia ciała
nr OWU/AB14/1/2025 (OWU)

Informacje zawarte w OWU

Nr artykułu OWU

1. Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartości wykupu Ubezpieczenia.	Art. 1, Art. 3, Art. 4, Art. 6
2. Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia.	Art. 7
3. Koszty oraz inne obciążenia potrącane ze składek ubezpieczeniowych, z aktywów ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych lub poprzez umorzenie jednostek uczestnictwa ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych.	Nie dotyczy
4. Wartość wykupu ubezpieczenia w poszczególnych okresach trwania ochrony ubezpieczeniowej oraz okres, w którym roszczenie o wypłatę wartości wykupu nie przysługuje.	Nie dotyczy

Ogólne warunki ubezpieczenia Umowa dodatkowa na wypadek uszkodzenia ciała

nr OWU/AB14/1/2025

Art. 1 Co oznaczają pojęcia, których używamy?

Wszystkie pojęcia, które zdefiniowaliśmy, oznaczyliśmy w tekście wielką literą. Niżej napisaliśmy, co oznaczają. Przeczytaj je uważnie. Dzięki temu będzie Ci łatwiej zrozumieć treść całego dokumentu.

Kto jest kim w tej Umowie dodatkowej?

1. **Nationale-Nederlanden** to My. Nasza pełna nazwa to Nationale-Nederlanden Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. Nasza siedziba mieści się w Warszawie przy ul. Topiel 12.
2. **Właściciel polisy** to osoba, która zawiera Umowę dodatkową. Właściciel polisy będzie też opłacał Składkę za tę umowę.
3. **Ubezpieczony** to Ty. To Tobie wypłacimy pieniądze, jeżeli zdarzy się wypadek, który obejmujemy ubezpieczeniem.

Jakie są definicje innych pojęć?

4. **Nieszczęśliwy wypadek** to nagłe zdarzenie, które:
  - a) jest niezależne od Twojej woli,
  - b) nastąpiło w czasie, gdy obowiązywała Umowa dodatkowa,
  - c) spowodowało Uszkodzenie ciała,
  - d) zostało spowodowane przyczyną zewnętrzną albo
  - e) zostało spowodowane przyczyną wewnętrzną i wywołało co najmniej jedno z następujących Uszkodzeń ciała:
    - Złamania,
    - Zwichnięcia,
    - Skręcenia,
    - rany, które wymagają interwencji chirurgicznej i nie są spowodowane chorobą,
    - wstrząśnienie mózgu rozpoznane szpitalnie.
5. **Rekreacyjne uprawianie sportu** to aktywność fizyczna, którą wykonujesz w swoim wolnym czasie, dla swojego zdrowia i dobrego samopoczucia.
6. **Sport motorowodny** to aktywność sportowa, w której używa się silnikowych jednostek pływających do rywalizacji w różnych konkurencjach sportowych.
7. **Sport motorowy** to aktywność sportowa, w której używa się pojazdów silnikowych do rywalizacji w różnych konkurencjach sportowych.
8. **Suma ubezpieczenia** to kwota, którą podaliśmy w Dokumentie ubezpieczenia. Na podstawie Sumy ubezpieczenia wyliczymy, jakie Świadczenie Ci wypłacić, w razie Nieszczęśliwego wypadku. Minimalną i maksymalną wysokość Sumy ubezpieczenia określiliśmy w Tabeli Limitów i opłat. Wysokość Sumy ubezpieczenia określa Właściciel polisy, gdy wypełnia wniosek o zawarcie Umowy dodatkowej.
9. **Świadczenie** to pieniądze, które Ci wypłacimy w razie Nieszczęśliwego wypadku.
10. **Umowa dodatkowa** to Umowa dodatkowa na wypadek uszkodzenia ciała.
11. **Uszkodzenia ciała** to uszkodzenia wymienione w Art. 3 ust. 2 i 3.
12. **Wyczynowe uprawianie sportu** to uprawianie dyscyplin sportowych, które polega na:
  - regularnym uczestniczeniu w treningach w ramach klubu, związku, organizacji, stowarzyszenia, sekcji, kół, szkółek, akademii piłkarskich, ognisk i zespołów sportowych, albo
  - udziale w zawodach, meczach, turniejach sportowych, obozach kondycyjnych lub szkoleniowych.
13. **Zawodowe uprawianie sportu** to uprawianie dyscyplin sportowych i pobieranie:
  - wynagrodzenia na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, lub
  - stypendium za wykonywanie danej dyscypliny sportowej lub za osiągnięte wyniki.

Art. 2 Kto może być Ubezpieczonym?

Możemy Cię ubezpieczyć, jeśli masz ukończone 17 lat i nie masz ukończonych 66 lat.

Art. 3 Od jakich zdarzeń Cię chronimy?

1. Zakres ochrony ubezpieczeniowej obejmuje Uszkodzenia ciała, które powstały w następstwie Nieszczęśliwego wypadku.
2. Uszkodzenia ciała objęte ochroną to:
  - a) Złamania, czyli przerywanie ciągłości tkanki kostnej. Za złamanie nie uznajemy tzw. złamań patologicznych, czyli związanych z istniejącym wcześniej stanem chorobowym.
  - b) Zwichnięcia, czyli przemieszczenie powierzchni stawowych, które do siebie przylegają. Dotyczy to zwichnięć, które wymagają nastawienia i następnie unieruchomienia opatrunkiem gipsowym lub ortezą. Za Zwichnięcie nie uznajemy zwichnięć nawykowych.
  - c) Skręcenia, czyli uszkodzenie torebki stawowej, które:
    - powstaje, gdy siła urazu przekracza wytrzymałość torebki stawowej,
    - zwiększa zakres ruchu fizjologicznego stawu po urazie.
  - d) Oparzenia, czyli uraz skóry, błon śluzowych, niekiedy tkanek położonych głębiej, jak mięśnie i kości. Spowodowany jest on działaniem wysokich temperatur, energii elektrycznej lub żrących substancji chemicznych.
  - e) Odmrożenia, czyli czasowe lub nieodwracalne uszkodzenie tkanek, które powstało na skutek działania niskich temperatur.
  - f) Uszczerbki na zdrowiu, czyli uszkodzenia organów, narządów lub układów, które powodują trwałe upośledzenie czynności organizmu.
3. Uszkodzenia ciała, które obejmujemy ochroną, wskazaliśmy w Tabeli Uszkodzeń ciała.

Art. 4 Jak wyliczymy wysokość Świadczenia?

1. W Tabeli uszkodzeń ciała dla wszystkich zdarzeń, które obejmujemy ochroną, przypisałyśmy procentowe wartości Uszkodzenia ciała.
2. Aby obliczyć wysokość Świadczenia, mnożymy Sumę ubezpieczenia razy procent Uszkodzenia ciała, który wskazaliśmy w Tabeli Uszkodzeń ciała.
3. Jeżeli w ramach jednego Nieszczęśliwego wypadku doszło u Ciebie do różnych Uszkodzeń ciała, zsumujemy procenty Uszkodzenia ciała.
4. Wyplacimy Ci Świadczenie maksymalnie do limitu 200% Uszkodzenia ciała. Każda wypłata Świadczenia za Uszkodzenie ciała pomniejsza ten limit.
5. Zdarzają się sytuacje, w których narząd lub układ doznały trwałego uszczerbku wcześniej – przed Nieszczęśliwym wypadkiem, który jest objęty tym ubezpieczeniem. Mogło się to zdarzyć w wyniku innego urazu, choroby lub wady wrodzonej. W takiej sytuacji, stopień Uszkodzenia ciała określimy jako różnicę pomiędzy:
  - a) aktualnym stopniem Uszkodzenia ciała po Nieszczęśliwym wypadku a
  - b) stopniem Uszkodzenia ciała przed tym wypadkiem.
6. Jeżeli Uszkodzenie ciała dotyczy narządu lub układu, które były już dotknięte Uszkodzeniem ciała, za które wypłaciliśmy Świadczenie, to stopień Uszkodzenia ciała określimy jako różnicę pomiędzy:
  - a) stopniem Uszkodzenia ciała po Nieszczęśliwym wypadku a
  - b) stopniem Uszkodzenia ciała, za który wypłaciliśmy Świadczenie.
7. Stopień Uszkodzenia ciała ustalimy po tym, jak zakończysz leczenie, rehabilitację i Twój stan zdrowia się ustabilizuje.

Art. 5 Co musisz zrobić, abyśmy wypłacili Ci Świadczenie?

1. Jeżeli doznasz Uszkodzenia ciała poinformuj nas o tym. W tym celu złóż wnioski o wypłatę Świadczenia.
2. Do wypłaty Świadczenia będziemy potrzebowali też:
  - a) kopii Twojego dowodu osobistego, paszportu albo innego dokumentu, który potwierdzi Twoją tożsamość;
  - b) dokumentów medycznych, które potwierdzają, że wystąpiło u Ciebie Uszkodzenie ciała, np.:
    - karty informacyjnej leczenia szpitalnego,
    - dokumentów z leczenia ambulatoryjnego,
    - wyników badań,
  - c) dokumentów, które potwierdzą Nieszczęśliwy wypadek i jego okoliczności, np. notatki urzędowej z policji,
  - d) dodatkowych dokumentów, które są niezbędne do określenia tytułu wypłaty Świadczenia lub jego wysokości – poprosimy o nie, jeśli będą potrzebne.
3. Jeżeli na podstawie dostarczonych dokumentów nie będziemy mogli stwierdzić, czy doznałeś Uszkodzenia ciała, wtedy skierujemy Cię na konsultacje lub badania lekarskie, za które zapłacimy. Wizyta odbędzie się w wyznaczonych przez nas placówkach medycznych.

Art. 6 Kiedy wypłacimy Ci Świadczenie?

1. Wypłacimy Ci Świadczenie, jeśli doznasz Uszkodzenia ciała na skutek Nieszczęśliwego wypadku, który wystąpił w czasie trwania ochrony.
2. Świadczenie wypłacimy Ci w ciągu 30 dni po tym, jak otrzymamy Twój wniosek o wypłatę. Jeśli nie będziemy mogli ustalić naszej odpowiedzialności lub wysokości należnego Świadczenia w tym terminie, wypłacimy je w ciągu 14 dni, od kiedy to ustalenie będzie możliwe. Jednak kwotę bezsporną wypłacimy zawsze w ciągu 30 dni od kiedy otrzymamy od Ciebie wniosek o wypłatę.
3. Jeżeli na podstawie dokumentów, które nam dostarczysz, nie będziemy mogli ustalić:
  - czy zdarzenie jest objęte ochroną lub
  - jaka jest wysokość Uszkodzenia ciała,możemy skierować Cię na konsultacje lub badania lekarskie, za które zapłacimy. Wizyta odbędzie się w wyznaczonych przez nas placówkach medycznych.
4. Decyzję o tym, czy wypłacimy Świadczenie, podejmiemy na podstawie dokumentów, które nam dostarczysz i na podstawie wyników konsultacji i badań lekarskich, jeśli Cię na nie skierujemy.

Art. 7 Kiedy nie wypłacimy Ci Świadczenia?

Nie wypłacimy Świadczenia, jeśli Uszkodzenie ciała jest następstwem:

- a) okoliczności, które wyłączają naszą odpowiedzialność – znajdziesz je w Ogólnych warunkach ubezpieczenia Umowy podstawowej;
- b) pozostawania przez Ciebie
  - w stanie po spożyciu alkoholu albo nietrzeźwości lub
  - pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub
  - pod wpływem środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, z wyjątkiem leków zażywanych na zlecenie Lekarza i w sposób przez niego zalecony;
- c) prowadzenia przez Ciebie pojazdu mechanicznego lub innego środka transportu, jeśli:
  - nie posiadałeś/aś do tego uprawnień lub
  - pojazd lub inny środek transportu nie spełniał kryteriów dopuszczenia do ruchu drogowego, powietrznego lub wodnego, zgodnie z przepisami właściwego prawa;
- d) Rekreacyjnego, Wyczynowego lub Zawodowego uprawiania przez Ciebie następujących sportów i aktywności: boks, kickboxing, kolarstwo ekstremalne (zjazd freeride, downhill, dual slalom, four cross, dirt jumping, cross country), MMA, nurkowanie na głębokości przekraczającej 40 m, skoki do wody w akwenach innych niż baseny, speleologia, sporty motorowe, sporty motorowodne, tajski boks, wspinaczka skałkowa, miejska (urban climbing), lodowa, wspinaczka wysokogórska powyżej 4000 m n.p.m.;
- e) Wyczynowego lub Zawodowego uprawiania przez Ciebie następujących sportów: piłka koszykowa, piłka nożna, piłka ręczna, piłka siatkowa, rugby;
- f) popełnienia lub usiłowania popełnienia przez Ciebie umyślnego przestępstwa;
- g) próby popełnienia przez Ciebie samobójstwa, samookaleczenia lub okaleczenia na własną prośbę, niezależnie od stanu poczytalności.

Art. 8 Jak zawrzeć Umowę dodatkową?

1. Umowę dodatkową zawieramy na podstawie wniosku Właściciela polisy. Wniosek musi być złożony za Twoją wiedzą i zgodą oraz zaakceptowany przez nas.
2. Wniosek o zawarcie Umowy dodatkowej może być złożony razem z wnioskiem o zawarcie Umowy. Umowę dodatkową można też dokupić w trakcie trwania Umowy podstawowej.
3. Przed zawarciem Umowy dodatkowej możemy Cię poprosić o informacje o tym, jaki jest Twój zawód, jakie uprawiasz sporty i hobby. Informacje te są na nam potrzebne, abyśmy mogli prawidłowo ocenić ryzyko ubezpieczeniowe.
4. Jeżeli po ocenie ryzyka ubezpieczeniowego jego poziom odbiega od standardowego, poinformujemy Właściciela polisy i Ciebie o tym, że
  - a) możemy zawrzeć Umowę dodatkową na warunkach szczególnych, które odbiegają od wniosku, który złożył Właściciel polisy lub
  - b) nie możemy zawrzeć Umowy dodatkowej.
5. Jeśli zaakceptujemy wniosek, poinformujemy o tym Właściciela polisy. W tym celu wyślemy mu dokument ubezpieczenia, który potwierdza zawarcie lub dokupienie Umowy dodatkowej.

Art. 9 Kiedy można zawrzeć Umowę dodatkową i na jaki okres?

1. Umowę dodatkową można zawrzeć razem z umową podstawową lub dokupić ją w trakcie jej trwania.
2. Umowy dodatkowej nie można zawrzeć, jeśli do końca Umowy podstawowej pozostało mniej niż 4 lata i 1 miesiąc.
3. Umowę dodatkową zawieramy na czas trwania Umowy podstawowej.

Art. 10 Kiedy wygasa Umowa dodatkowa?

Umowa dodatkowa wygasa, gdy:

- a) wypłacimy Świadczenie do maksymalnego limitu 200% Uszkodzeń ciała,
- b) skończy się czas na jaki Umowa dodatkowa została zawarta,
- c) Umowa dodatkowa zostanie rozwiązana,
- d) Umowa lub Umowa podstawowa dla danego Ubezpieczonego zostanie rozwiązana.

Art. 11 Jak obliczymy wysokość składki za Umowę dodatkową i jak należy ją opłacać?

1. Wysokość składki za Umowę dodatkową ustalamy zgodnie z taryfą składek, która u nas obowiązuje. Ustalamy ją na podstawie Sumy ubezpieczenia, którą wybrał Właściciel polisy oraz zniżek, których udzieliliśmy.
2. Na wysokość Składki mogą mieć też wpływ, takie czynniki jak:
  - a) zawód, który wykonujesz oraz
  - b) sporty i hobby, które uprawiasz.
3. Składkę za Umowę dodatkową opłaca Właściciel polisy razem ze Składką za Umowę podstawową.

Art. 12 Jak zmienić wysokość Sumy ubezpieczenia?

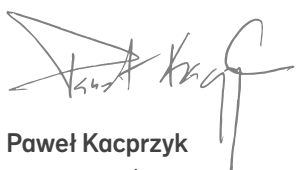
1. Suma Ubezpieczenia może zostać zmieniona na podstawie wniosku Właściciela polisy. Wniosek musi być złożony za Twoją wiedzą i zgodą oraz zaakceptowany przez nas.
2. Suma Ubezpieczenia może zostać obniżona po 2 latach od dnia, w którym rozpoczęła się ochrona w ramach tej Umowy dodatkowej.
3. Suma Ubezpieczenia może zostać podwyższona w każdą miesięcznicę zawarcia Umowy podstawowej.
4. Sumy ubezpieczenia nie można podwyższyć, gdy dojdzie do Uszkodzenia ciała.
5. Przed podwyższeniem Sumy Ubezpieczenia możemy Cię poprosić o informacje o tym, jaki jest Twój zawód oraz jakie uprawiasz sporty i hobby. Informacje te są na nam potrzebne do prawidłowej oceny ryzyka ubezpieczeniowego.
6. Zmiana wysokości Sumy ubezpieczenia oznacza zmianę wysokości Składki za Umowę dodatkową.
7. Nowa Suma ubezpieczenia będzie obowiązywać od 1. dnia Miesiąca polisowego po tym, jak zaakceptujemy wniosek o zmianę. Stanie się tak, jeśli nie będzie zaległości w opłaceniu Składki i zostanie opłacona Składka w nowej wysokości.
8. Zmianę wysokości Sumy Ubezpieczenia potwierdzimy Dokumentem ubezpieczenia.

Art. 13 Jakie jest zastosowanie Ogólnych warunków ubezpieczenia Umowy podstawowej?

1. W sprawach, które nie są uregulowane w Warunkach Umowy dodatkowej, mają zastosowanie odpowiednie postanowienia Ogólnych warunków ubezpieczenia Umowy podstawowej.
2. Pojęcia, które zapisaliśmy wielką literą, a nie zdefiniowaliśmy ich w Warunkach Umowy dodatkowej, mają znaczenie zgodne z definicjami, których używamy w Ogólnych warunków ubezpieczenia Umowy podstawowej.

Art. 14 Kiedy Warunki Umowy dodatkowej weszły w życie?

Warunki Umowy dodatkowej zatwierdził Zarząd Nationale-Nederlanden Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie S.A. uchwałą nr 49/2025 z dnia 28 marca 2025 r. Weszły one w życie z dniem 1 kwietnia 2025 r.

Paweł Kacprzyk
Prezes Zarządu

Jacek Koronkiewicz
Członek Zarządu

Tabela Uszkodzeń ciała

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
A	Uszkodzenia głowy	
	Uszkodzenia skóry, powłok czaszki (bez uszkodzeń kostnych), wymagające zaopatrzenia chirurgicznego (szwy itp.)	
A001	1) blizny skóry w zależności od łącznego rozmiaru, za każde 2 cm skóry owłosionej	0,5
A002	2) oskalpowanie – w zależności od powierzchni ubytku skóry owłosionej, za każde 2 cm ² ubytku skóry owłosionej	1
A003	Uszkodzenie kości sklepienia i podstawy czaszki – wgłobienia, fragmentacja, złamania	5
	Ubytki w kościach sklepienia czaszki o łącznej powierzchni (z wyjątkiem ubytków będących skutkiem interwencji chirurgicznych)	
A004	1) poniżej 10 cm ²	10
A005	2) od 10 do 50 cm ²	15
A006	3) powyżej 50 cm ²	20
A007	Utrwalone, utrzymujące się mimo prawidłowego leczenia, powikłania towarzyszące uszkodzeniom wymienionym w punktach A004-A006 w postaci nawracającego, mimo leczenia operacyjnego, płynotoku usznego lub nosowego, przewlekłego zapalenia kości, ropowicy podczepcowej leczonej operacyjnie	10
	Porażenia i niedowłady pochodzenia mózgowego	
A008	1) porażenie połowicze, porażenie kończyn dolnych uniemożliwiające samodzielne stanie i chodzenie 0–1° wg skali Tabela 2 Skala Lovette'a	100
A009	2) głęboki niedowład połowiczny lub obu kończyn dolnych, znacznie utrudniający sprawność kończyn 2° wg skali Lovette'a	80
A010	3) średniego stopnia niedowład połowiczny lub niedowład obu kończyn dolnych 3° wg skali Lovette'a	60
A011	4) nieznacznego stopnia (niewielki, dyskretny) niedowład połowiczny lub obu kończyn dolnych 4° wg skali Lovette'a, dyskretny deficyt siły przy obecności zaburzeń napięcia mięśniowego, niedostateczności precyzji ruchów itp.	40
A012	5) porażenie kończyny górnej 0–1° wg skali Lovette'a, z niedowładem kończyny dolnej 3–4° wg skali Lovette'a	80
A013	6) niedowład kończyny górnej 3–4° wg skali Lovette'a, z porażeniem kończyny dolnej 0–1° wg skali Lovette'a	80
	7) monoparezy pochodzenia ośrodkowego dotyczące kończyny	
A014	a) górnej 0–1° wg skali Lovette'a	50
A015	b) górnej 2° wg skali Lovette'a	40
A016	c) górnej 3–4° wg skali Lovette'a	25
A017	d) dolnej 0–1° wg skali Lovette'a	45
A018	e) dolnej 2° wg skali Lovette'a	30
A019	f) dolnej 3° wg skali Lovette'a	20
A020	g) dolnej 4° wg skali Lovette'a	10

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
Zespoły pozapiramidowe		
A021	1) utrwalony zespół pozapiramidowy znacznie utrudniający sprawność ustroju i wymagający opieki osób trzecich	100
A022	2) zespół pozapiramidowy utrudniający sprawność ustroju z zaburzeniami mowy itp.	50
A023	3) zaznaczony zespół pozapiramidowy	25
Zaburzenia równowagi i zaburzenia sprawności ruchowej (ataksja, dysmetria) pochodzenia centralnego, zespoły mózdkowe		
A024	1) uniemożliwiające chodzenie i samodzielne funkcjonowanie	100
A025	2) utrudniające w znacznym stopniu chodzenie i sprawność ruchową	80
A026	3) utrudniające w miernym stopniu chodzenie i sprawność ruchową	40
A027	4) utrudniające w niewielkim stopniu chodzenie i sprawność ruchową, dyskretne upośledzenie zborności i precyzji ruchów	10
Padaczka jako izolowane następstwo uszkodzenia mózgu, w zależności od częstotliwości napadów		
A028	1) padaczka z napadami o różnej morfologii bez utrat przytomności	8
A029	2) 2 napady i mniej w miesiącu	15
A030	3) 3 napady w miesiącu i więcej, ale nie więcej niż 2 w tygodniu	25
A031	4) 3 napady w tygodniu i więcej	40
Uwaga Podstawą rozpoznania padaczki są powtarzające się napady padaczkowe, typowe zmiany EEG, dokumentacja ambulatoryjna względnie szpitalna, potwierdzające rozpoznanie, ustalone rozpoznanie przez lekarza leczącego. Podejrzanie padaczki nie jest wystarczające do uznania uszczerbku z tego tytułu.		
Zaburzenia neurologiczne i psychiczne spowodowane organicznym uszkodzeniem mózgu (encefalopatie)		
A032	1) encefalopatia z niewielkimi zmianami charakterologicznymi i/lub – niewielkim deficytem neurologicznym	25
A033	2) encefalopatia ze zmianami charakterologicznymi i/lub – umiarkowanym deficytem neurologicznym	50
A034	3) encefalopatia ze znacznymi zmianami charakterologicznymi i/lub dużym deficytem neurologicznym	80
A035	4) ciężkie zaburzenia psychiczne i neurologiczne uniemożliwiające samodzielną egzystencję	100
Uwaga Rozpoznanie encefalopatii powinno być potwierdzone występowaniem deficytu w stanie neurologicznym i psychicznym, udokumentowane badaniem neurologicznym, psychiatrycznym, psychologicznym (testami psychologicznymi, np. tzw. triady psychoorganicznej i inne) oraz zmianami w obrazie EEG, TK (CT) lub RM (NMR).		
Zaburzenia adaptacyjne, nerwice, tzw. zespoły cerebrasteniczne i inne utrwalone skargi subiektywne powstałe w następstwie urazów czaszkowo-mózgowych utrwalone skargi subiektywne związane z urazem głowy (ból głowy, zawroty głowy, zaburzenia pamięci i koncentracji, zaburzenia snu, drażliwość, nadpobudliwość)		
A036	1) utrzymujące się powyżej 6 miesięcy od urazu	5
A037	2) Wymagające stałego leczenia psychiatrycznego	10
Zaburzenia mowy		
A038	1) afazja w umiarkowanym i niewielkim stopniu utrudniająca porozumiewanie się	30

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
A039	2) afazja w znacznym stopniu utrudniająca porozumiewanie się	50
A040	3) afazja całkowita motoryczna	60
A041	4) afazja całkowita (sensoryczna lub sensoryczno-motoryczna) z agrafią i aleksją	100
A042	Zespoły podwzgórzowe i inne utrwalone zaburzenia wewnątrzwydzielnicze z potwierdzonym pochodzeniem ośrodkowym upośledzające czynność ustroju.	60
Uszkodzenie częściowe lub całkowite nerwów ruchowych gałki ocznej (nerw okoruchowy, bloczkowy, odwodzący)		
A043	1) zaburzenia akomodacji lub inne zaburzenia czynności mięśni wewnętrznych oka	5
A044	2) z objawami dwojenia obrazu bez opadania powieki	10
A045	3) z objawami dwojenia obrazu i opadania powieki	20
A046	4) z objawami dwojenia obrazu, opadania powieki i zaburzeniami akomodacji	30
Uszkodzenie częściowe lub całkowite nerwu trójdzielnego		
A047	1) czuciowe (w tym neuralgia pourazowa)	6
A048	2) ruchowe	10
A049	3) czuciowo-ruchowe	15
Uszkodzenie nerwu twarzowego		
A050	1) obwodowe częściowe	10
A051	2) obwodowe całkowite z niedomykaniem powieki	20
A052	3) izolowane uszkodzenie centralne	10
Uszkodzenie nerwu twarzowego łącznie z pęknięciem kości skalistej		
A053	1) jednostronne	30
A054	2) obustronne	60
Utrwalone uszkodzenie nerwów językowo-gardłowego i błędnego		
A055	1) częściowe	10
A056	2) całkowite	45
Uszkodzenie nerwu dodatkowego		
A057	1) częściowe	5
A058	2) całkowite	15
Uszkodzenie nerwu podjęzykowego		
A059	1) częściowe	5

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
A060	2) całkowite	20
	Inne urazy głowy	
A061	Wstrząśnienie mózgu rozpoznane szpitalnie	2
A062	Stłuczenie mózgu lub krwotok wewnątrzczaszkowy, bez utrwalonego zespołu neurologicznego, leczone zachowawczo (rozpoznanie szpitalne, potwierdzenie zmian badaniami TK/ MR mózgu)	5
A063	Krwotok wewnątrzczaszkowy leczony operacyjnie, bez utrwalonego zespołu neurologicznego (rozpoznanie szpitalne, potwierdzenie zmian badaniami TK/ MR mózgu)	10
B	Uszkodzenie twarzy	
	Uszkodzenia powłok twarzy	
	1) Oszpeczenia (widoczne, szpecące blizny) bez zaburzeń funkcji	
B001	a) powyżej 2 cm	3
B002	b) powyżej 3 cm	4
B003	c) powyżej 4 cm	5
B004	d) powyżej 5 cm	6
B005	e) powyżej 6 cm	7
B006	f) powyżej 7 cm	8
B007	g) powyżej 8 cm	9
B008	h) powyżej 9 cm	10
B009	2) oszpeczenia z zaburzeniami funkcji	20
B010	3) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA, za każde 1% TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	5
	Złamanie kości nosa	
B011	1) nie wymagające repozycji	2
B012	2) widoczne, szpecące zniekształcenie nosa, utrzymujące się po korekcji, bez zaburzeń oddychania i powonienia	4
B013	3) uszkodzenie struktury kostnej nosa z zaburzeniami oddychania utrzymującymi się po korekcji	10
B014	4) uszkodzenie struktury kostnej nosa z zaburzeniami oddychania i powonienia, utrzymujące się po korekcji	15
B015	5) Utrata znacznej części nosa lub utrata całkowita łącznie z kośćmi nosa	30
	Utrata zębów	
	1) stałe siekacze i kły – za każdy ząb	
B016	a) utrata częściowa korony (poniżej ½ korony)	0,5
B017	b) utrata całkowita korony z zachowaniem korzenia (co najmniej ½ korony)	1

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
B018	c) całkowita utrata zęba wraz z korzeniem	2
	2) pozostałe zęby – za każdy ząb	
B019	a) utrata częściowa korony (poniżej ½ korony)	0,25
B020	b) utrata korony (co najmniej ½ korony)	0,5
B021	c) całkowita utrata zęba wraz z korzeniem	1
	Złamania kości oczodołu, kości szczękowych, kości jarzmowej	
B022	1) za każdą z kości	5
B023	2) ze wzrostem w przemieszczeniu, utrwalonymi zniekształceniami, asymetrią zgryzu, upośledzeniem żucia, zaburzeniami czucia	10
	Utrata szczęki lub żuchwy łącznie z oszpeceniem i utratą zębów	
B024	1) częściowa	20
B025	2) całkowita	50
	Złamania żuchwy	
B026	1) bez zaburzeń czynności stawu żuchwowo-skroniowego	5
B027	2) z zaburzeniami czynności stawu żuchwowo-skroniowego	10
	Ubytek podniebienia	
B028	1) bez zaburzeń mowy i połykania	5
B029	2) z zaburzeniami mowy i połykania	15
B030	3) z dużymi zaburzeniami mowy i połykania wraz zaburzeniami odżywiania	40
	Ubytki i urazy języka	
B031	1) bez istotnych zaburzeń mowy	3
B032	2) upośledzające odżywianie i mowę.	15
B033	3) całkowita utrata języka.	50
C	Uszkodzenia narządu wzroku	
	Obniżenie ostrości wzroku bądź utrat jednego lub obu oczu	
C001	1) przy obniżeniu ostrości wzroku lub utracie wzroku jednego lub obu oczu, wg Tabeli ostrości wzroku, w zakresie	0-100
C002	2) utrwalone dwojenie obrazu bez zaburzeń ostrości wzroku	7
C003	3) utrata wzroku jednego oka z jednoczesnym wyluszczeniem gałki ocznej	40
	Uwaga Ostrość wzroku zawsze określa się po optymalnej korekcji szklami, zarówno przy zmętnieniu rogówki lub soczewki, jak i przy współistnieniu uszkodzenia siatkówki lub nerwu wzrokowego.	

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
	Porażenie nastawności (akomodacji) przy braku zaburzeń ostrości wzroku po korekcji	
C004	1) jednego oka	15
C005	2) obuoczne	30
	Uszkodzenie gałki ocznej wskutek urazów tępych, urazów drążących, urazów chemicznych, termicznych, urazów spowodowanych promieniowaniem elektromagnetycznym oraz energią elektryczną	
C006	1) z zaburzeniami ostrości wzroku, wg Tabeli ostrości wzroku w zakresie	0-100
C007	2) bez zaburzeń ostrości wzroku, z widocznym defektem kosmetycznym lub deformacją w obrębie gałki ocznej.	4
C008	Koncentryczne zwężenie pola widzenia, wg Tabeli koncentrycznego pola widzenia w zakresie	0-100
	Połowicze i inne niedowidzenia	
C009	1) dwuskroniowe	60
C010	2) dwunosowe	30
C011	3) jednoimienne	30
C012	4) inne ubytki pola widzenia (jednooczne)	10
	Bezsoczewkowość pourazowa bez współistnienia zaburzeń ostrości wzroku po optymalnej korekcji	
C013	1) w jednym oku	15
C014	2) obuoczna	30
C015	3) W przypadku, gdy współistnieją nie dające się skorygować zaburzenia ostrości wzroku ocena wg Tabeli ostrości wzroku	0-100
C016	Pseudosoczewkowość pourazowa (usunięcie soczewki wskutek urazu z wszczepieniem sztucznej soczewki wewnątrzgałkowej) przy współistnieniu nie poddających się korekcji zaburzeń ostrości wzroku – ocena wg Tabeli ostrości wzroku	0-100
	Zaburzenia w drożności przewodów łzowych (łzawienie), po korekcji operacyjnej w zależności od stopnia i natężenia objawów	
C017	1) jednooczne	8
C018	2) obuoczne	15
C019	Pourazowe odwarstwienie siatkówki jednego oka – ocena wg Tabeli ostrości wzroku i Tabeli koncentrycznego widzenia	0-100
C020	Jaskra wtórna pourazowa – ocena wg Tabeli ostrości wzroku i Tabeli koncentrycznego widzenia	0-100
C021	Zaćma pourazowa – ocena w Tabeli ostrości wzroku	0-100
C022	Przewlekłe zapalenie spojówek w związku z urazem oka (znaczne zmiany, zrosty powiek)	5

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
-----	-----------------	---------------------

Tabela ostrości wzroku

Ostrość wzroku											
	1	0,9	0,8	0,7	0,6	0,5	0,4	0,3	0,2	0,1	0
1	0%	2,5%	5%	7,5%	10%	12,5%	15%	20%	25%	30%	35%
0,9	2,5%	5%	7,5%	10%	12,5%	15%	20%	25%	30%	35%	40%
0,8	5%	7,5%	10%	12,5%	15%	20%	25%	30%	35%	40%	45%
0,7	7,5%	10%	12,5%	15%	20%	25%	30%	35%	40%	45%	50%
0,6	10%	12,5%	15%	20%	25%	30%	35%	40%	45%	50%	55%
0,5	12,5%	15%	20%	25%	30%	35%	40%	45%	50%	55%	60%
0,4	15%	20%	25%	30%	35%	40%	45%	50%	55%	60%	65%
0,3	20%	25%	30%	35%	40%	45%	50%	55%	60%	65%	70%
0,2	25%	30%	35%	40%	45%	50%	55%	60%	65%	70%	80%
0,1	30%	35%	40%	45%	50%	55%	60%	65%	70%	80%	90%
0	35%	40%	45%	50%	55%	60%	65%	70%	80%	90%	100%

Tabela oceny koncentrycznego zwężenia pola widzenia

Zwężenie do	Przy nienaruszonym drugim oku	W obu oczach	Przy ślepcie drugiego oka
60°	0%	0%	35%
50°	5%	15%	45%
40°	10%	25%	55%
30°	15%	50%	70%
20°	20%	80%	85%
10°	25%	90%	95%
poniżej 10°	35%	95%	100%

D Uszkodzenia narządu słuchu

D001	Upośledzenie ostrości słuchu – ocena wg Tabeli utraty słuchu	0-50
D002	Pourazowe szumy uszne	4
Urazy małżowiny usznej		
D003	1) zniekształcenie małżowiny (blizny, oparzenia i odmrożenia)	2
D004	2) utrata części małżowiny < 1/2 małżowiny lub znaczne zniekształcenia	5
D005	3) utrata > 1/2 małżowiny	10
D006	4) całkowita utrata jednej małżowiny	15
D007	5) całkowita utrata obu małżowin	25
D008	Zwężenie lub zarośnięcie zewnętrznego przewodu słuchowego – jednostronne lub obustronne z osłabieniem lub przytępieniem słuchu – ocena wg Tabeli utraty słuchu	0-50

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
D009	Uszkodzenie ucha środkowego, błony bębenkowej, kosteczek słuchowych, kości skroniowej – ocena wg Tabeli utraty słuchu	0-50
	Uszkodzenie ucha wewnętrznego	
D010	1) z uszkodzeniem części słuchowej ocena wg Tabeli utraty słuchu	0-50
D011	2) z uszkodzeniem części statycznej (zawroty głowy, nudności) oraz niewielkiego stopnia zaburzenia równowagi	10
D012	3) z uszkodzeniem części statycznej (zawroty głowy, nudności) oraz umiarkowanego stopnia zaburzenia równowagi	20
D013	4) z uszkodzeniem części statycznej (zawroty głowy, nudności) oraz zaburzenia równowagi utrudniające poruszanie się	50

Obliczanie procentowego uszczerbku na zdrowiu z tytułu utraty słuchu wg Rosera (w mod.)

		Ucho prawe			
		0-25 dB	26-40 dB	41-70 dB	pow. 70 dB
Ucho lewe	0-25 dB	0%	5%	10%	20%
	26-40 dB	5%	15%	20%	30%
	41-70 dB	10%	20%	30%	40%
	pow. 70 dB	20%	30%	40%	50%

Uwaga: Obliczamy oddzielnie średnią dla ucha prawego i lewego biorąc pod uwagę częstotliwości dla 500, 1000 i 2000 Hz.

Jeżeli różnica pomiędzy wartościami dla 500 Hz i 2000 Hz jest większa niż 40 dB, ubytek słuchu wyliczamy jako średnią z czterech progów: 500, 1000, 2000 i 4000 Hz.

Jeżeli różnica pomiędzy wartościami dla 500 Hz i 2000 Hz jest większa niż 40 dB, ale próg słyszalności dla 4000 Hz jest lepszy niż dla 2000 Hz, ubytek słuchu wyliczamy jako średnią z trzech progów: 500, 1000, 4000 Hz.

E	Uszkodzenia szyi, krtani, tchawicy i przełyku	
E001	Uszkodzenie gardła z upośledzeniem funkcji	8
	Uszkodzenie lub zwężenie krtani, uszkodzenie nerwów krtaniowych, pozwalające na obchodzenie się bez rurki tchawicznej	
E002	1) niewielka okresowa duszność, chrypka	8
E003	2) świst krtaniowy, duszność przy umiarkowanych wysiłkach, zachłystywanie się	20
	Uszkodzenie krtani, powodujące konieczność stałego noszenia rurki tchawicznej	
E004	1) z zaburzeniami głosu	40
E005	2) z bezgłosem	60
	Uszkodzenie tchawicy ze zwężeniem jej światła	
E006	1) bez niewydolności oddechowej	5
E007	2) z dusznością w trakcie wysiłku fizycznego	15
E008	3) z dusznością w trakcie chodzenia po poziomym odcinku drogi wymagającą okresowego zatrzymania się w celu nabrania powietrza	30
E009	4) duże zwężenie, utrzymujące się po korekcy, potwierdzone badaniem bronchoskopowym z dusznością spoczynkową	60
	Uszkodzenie przełyku	
E010	1) bez zaburzeń w odżywianiu	2

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
E011	2) niewymagające zabiegów rekonstrukcyjnych z częściowymi trudnościami w odżywianiu	15
E012	3) wymagające zabiegów rekonstrukcyjnych	25
E013	4) z całkowitą niedrożnością przełyku i ze stałą przetoką żołądkową	50
	Uszkodzenie tkanek miękkich skóry, mięśni	
E014	1) blizny skórne, rozległe (powyżej 5 cm długości), widoczne, szpecące, bez ograniczenia ruchomości szyi	3
E015	2) zmiany z trwałym ograniczeniem ruchomości szyi małego i średniego stopnia do 50% zakresu ruchomości	10
E016	3) zmiany ze znacznym ograniczeniem ruchomości szyi powyżej 50% zakresu ruchomości, z niesymetrycznym ustawieniem głowy	25
E017	4) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA, za każde 1% TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	2
F	Uszkodzenia klatki piersiowej, grzbietu i ich następstwa	
	Urazy części miękkich klatki piersiowej, grzbietu	
F001	1) widoczne zniekształcenia, ubytki i blizny skórne, rozległe (powyżej 5 cm długości), widoczne, szpecące, nieograniczające ruchomości klatki piersiowej	3
F002	2) niewielkie ograniczenie ruchomości klatki piersiowej blizny, ubytki mięśniowe z - niewielkim zmniejszeniem wydolności oddechowej	10
F003	3) średniego stopnia ograniczenie ruchomości klatki piersiowej – blizny, ubytki mięśniowe ze średnim zmniejszeniem wydolności oddechowej	20
F004	4) znacznego stopnia ograniczenie ruchomości klatki piersiowej, rozległe ściąające blizny, duże ubytki mięśniowe ze znacznym zmniejszeniem wydolności oddechowej	40
F005	5) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA, za 1% TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	1
	Uszkodzenie lub utrata sutka u kobiet	
F006	1) blizny lub częściowa utrata brodawki	5
F007	2) znaczna lub całkowita utrata brodawki	10
F008	3) częściowa utrata sutka	15
F009	4) całkowita utrata sutka	20
F010	5) utrata sutka z częścią mięśnia piersiowego	25
	Złamanie żeber	
	1) bez zmniejszenia wydolności oddechowej	
F011	a) od 1 do 3 żeber – za każde żebro	2
F012	b) 4 i więcej żeber	8
F013	2) z niewielkim ograniczeniem ruchomości klatki piersiowej z niewielkiego stopnia zmniejszeniem wydolności oddechowej	10

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
F014	3) ze średniego stopnia ograniczeniem ruchomości klatki piersiowej i zmniejszeniem wydolności oddechowej średniego stopnia	20
F015	4) ze znacznego stopnia ograniczeniem ruchomości klatki piersiowej oraz ze znacznym zmniejszeniem wydolności oddechowej	35
	Złamania mostka	
F016	1) bez zniekształceń z potwierdzonym przewlekłym zespołem bólowym	5
F017	2) ze wzrostem w przemieszczeniu i zniekształceniem	8
F018	Dopłata z tytułu złamania żeber lub mostka (kod F011-F017) powikłanych przewlekłym zapaleniem kości, obecnością ciał obcych, przetokami	10
	Uszkodzenie płuc i opłucnej (zrosty opłucnowe, uszkodzenie tkanki płucnej, ubytki tkanki płucnej, ciała obce itp.)	
F019	1) uszkodzenie płuc i opłucnej bez cech niewydolności oddechowej	5
F020	2) z objawami niewydolności oddechowej niewielkiego stopnia	10
F021	3) z objawami niewydolności oddechowej średniego stopnia	20
F022	4) z niewydolnością oddechową znacznego stopnia	40
F023	Dopłata z tytułu uszkodzenia płuc i opłucnej powikłanych przetokami oskrzelowymi, ropniem płuc	20
	Uszkodzenie serca lub osierdzia	
F024	1) wymagające leczenia operacyjnego, z wydolnym układem krążenia, EF powyżej 55%, powyżej 10 MET, bez zaburzeń kurczliwości	10
F025	2) I klasa NYHA, EF 50–55%, powyżej 10 MET z niewielkimi zaburzeniami kurczliwości	15
F026	3) II klasa NYHA, EF 45%–55% 7–10 MET z umiarkowanymi zaburzeniami kurczliwości	25
F027	4) III klasa NYHA, EF 35%–45 %, 5–7 MET z nasilonymi zaburzeniami kurczliwości	55
	Uwaga Stopień wydolności układu krążenia oceniamy na podstawie badania klinicznego, badań obrazowych serca i/lub badania EKG wysiłkowego. Przy zaliczaniu następstw do poszczególnych podpunktów, muszą być spełnione co najmniej dwa kryteria.	
	Uszkodzenia przepony, rozerwanie przepony, przepukliny przeponowe w zależności od stopnia zaburzeń funkcji przewodu pokarmowego, oddychania i krążenia	
F028	1) bez zaburzeń funkcji po leczeniu operacyjnym	5
F029	2) zaburzenia niewielkiego stopnia	10
F030	3) zaburzenia średniego stopnia, z zaburzeniami oddychania	20
F031	4) zaburzenia dużego stopnia z zaburzeniami krążenia	40

Stopnie upośledzenia wydolności oddechowej:

- niewielkiego stopnia zmniejszenie wydolności oddechowej – VC 70-80%, FEV1 70-80%, FEV1%VC 70-80% – w odniesieniu do wartości należnych,
- średniego stopnia zmniejszenie wydolności oddechowej – VC 50-70%, FEV1 50-70%, FEV1%VC 50-70% – w odniesieniu do wartości należnych,
- znaczne zmniejszenie wydolności oddechowej – VC poniżej 50%, FEV1 poniżej 50%, FEV1%VC poniżej 50% – w odniesieniu do wartości należnych.

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
<p>Klasyfikacja Nyha – Klasyfikacja Nowojorskiego Towarzystwa Kardiologicznego wyróżnia następujące stany czynnościowe serca:</p> <p>Klasa I. Choroba serca bez ograniczenia fizycznej aktywności. Podstawowa aktywność fizyczna nie powoduje zmęczenia, duszności, kołatania serca i bólów wieńcowych.</p> <p>Klasa II. Choroba serca powodująca – niewielkie ograniczenia aktywności fizycznej. Dobre samopoczucie w spoczynku. Podstawowa aktywność powoduje zmęczenie, duszność, kołatanie serca, bóle wieńcowe.</p> <p>Klasa III. Choroba serca powodująca ograniczenie aktywności fizycznej. Dobre samopoczucie w spoczynku. Mniejsza niż podstawowa aktywność fizyczna powoduje zmęczenie, duszność, kołatanie serca, bóle wieńcowe.</p> <p>Klasa IV. Choroba serca, która przy jakiegokolwiek aktywności fizycznej wywołuje dyskomfort. Objawy niewydolności serca lub niewydolności wieńcowej mogą występować nawet w spoczynku. Jeśli zostanie podjęta jakakolwiek aktywność fizyczna, wzrasta dyskomfort.</p> <p>Definicja EF – frakcja wyrzutowa lewej komory: Frakcja wyrzutowa lewej komory – ilość krwi wypływająca z lewej komory do układu krążenia podczas skurczu serca. Frakcja wyrzutowa jest zwykle wyrażana w procentach jako stosunek objętości krwi wypływającej w czasie skurczu z lewej komory do całkowitej objętości lewej komory. Frakcja wyrzutowa określa zdolność serca do skurczu i jest wykładnikiem wydolności serca.</p> <p>Definicja równoważnika metabolicznego MET – stosowanego przy ocenie próby wysiłkowej: MET-y (MET – równoważnik metaboliczny jest jednostką spoczynkowego poboru tlenu, ok. 3,5 ml tlenu na kilogram masy ciała na minutę) uzyskuje się, dzieląc objętość tlenu (w ml/min) przez iloczyn: masy ciała (w kg) x 3,5. Liczbę 3,5 przyjmuje się jako wartość odpowiadającą zużyciu tlenu w spoczynku i wyraża w mililitrach tlenu na kilogram masy ciała na minutę.</p>		
G	Uszkodzenia brzucha i ich następstwa	
Uszkodzenia powłok jamy brzusznej (przepukliny urazowe, przetoki, blizny itp.), okolicy lędźwiowej i krzyżowej		
G001	1) widoczne zniekształcenia, ubytki i blizny skórne, rozległe (powyżej 5 cm długości) i szpecące	3
G002	2) uszkodzenia powłok i ubytki mięśniowe, przepukliny pourazowe utrzymujące się po korekcji	10
G003	3) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA, za 1%TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	1
Uwaga: Za przepukliny urazowe uważamy wyłącznie przepukliny spowodowane pourazowym uszkodzeniem powłok brzusznych (np. po rozerwaniu mięśni powłok brzusznych). Przepukliny pachwinowe, pępkowe itp. oraz wszystkie, które uwidoczniły się po wysiłku, dźwignięciu nie są uznawane za pourazowe.		
Uszkodzenia żołądka, jelit, sieci, krezki jelita wymagające leczenia operacyjnego		
G004	1) bez zaburzeń funkcji przewodu pokarmowego	5
G005	2) niewielkiego stopnia zaburzeniami funkcji i dostatecznym stanem odżywiania	10
G006	3) z zaburzeniami trawienia i zaburzeniami stanu odżywiania	30
G007	4) z zaburzeniami trawienia i odżywianiem jedynie pozajelitowym	50
Trwałe przetoki jelitowe		
G008	1) jelita cienkiego	60
G009	2) jelita grubego	50
G010	Uszkodzenie dużych naczyń krwionośnych jamy brzusznej i miednicy niepowodujące upośledzenia funkcji innych narządów	10
Uszkodzenie odbytu, zwieracza odbytu		
G011	1) blizny, zwężenia, niewielkie dolegliwości	5
G012	2) stałe, całkowite nietrzymanie kału i gazów	60
Uszkodzenia odbytnicy		
G013	1) pełnościennne uszkodzenie, niewielkie dolegliwości bez zaburzeń funkcji	10

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
G014	2) wypadanie błony śluzowej	15
G015	3) wypadanie odbytnicy utrzymujące się po leczeniu operacyjnym	25
	Uszkodzenia śledziony	
G016	1) leczone zachowawczo, krwiak, pęknięcie narządu, potwierdzone badaniem obrazowym	5
G017	2) leczone operacyjnie z zachowaniem narządu	10
G018	3) utrata u osób powyżej 18. roku życia	15
	Uszkodzenie wątroby i przewodów żółciowych, pęcherzyka żółciowego lub trzustki	
G019	1) bez zaburzeń funkcjonalnych, pourazowa utrata pęcherzyka żółciowego	5
G020	2) z zaburzeniami czynności wątroby w stopniu A wg Childa-Pugha, zaburzenia czynności zewnątrzwydzielniczej trzustki niewielkiego stopnia lub utrata części narządu	10
G021	3) z zaburzeniami czynności wątroby w stopniu B wg Childa-Pugha, zaburzenia czynności zewnątrz- i wewnątrzwydzielniczej trzustki średniego stopnia lub utrata znacznej części narządu	25
G022	4) z zaburzeniami czynności wątroby w stopniu C wg Childa-Pugha, ciężkie zaburzenia czynności zewnątrz i wewnątrzwydzielniczej trzustki	50
H	Uszkodzenia narządów moczowo-płciowych	
	Uszkodzenie nerek	
H001	1) jednej nerki powodujące upośledzenie jej funkcji	15
H002	2) obu nerek powodujące upośledzenie ich funkcji	25
	Utrata nerek	
H003	1) jednej nerki przy drugiej zdrowej i prawidłowo działającej	30
H004	2) jednej nerki i upośledzenie funkcjonowania drugiej nerki	50
H005	3) obu nerek	75
	Uszkodzenie moczowodu, powodujące zwężenie jego światła	
H006	1) nie powodujące zaburzeń funkcji	5
H007	2) z zaburzeniami funkcji układu moczowego	15
	Uszkodzenie pęcherza moczowego	
H008	1) bez zaburzeń funkcji	5
H009	2) z zaburzeniami funkcji (zmniejszenie jego pojemności, zaburzenia w oddawaniu moczu, przewlekłe stany zapalne wymagające leczenia operacyjnego)	20
H010	Przetoki górnych dróg moczowych, pęcherza moczowego i cewki moczowej, utrzymujące się po leczeniu zabiegowym upośledzające jakość życia.	30
	Zwężenia cewki moczowej	

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
H011	1) powodujące trudności w oddawaniu moczu	10
H012	2) z nietrzymaniem moczu lub zaleganiem moczu	30
H013	3) z nietrzymaniem lub zaleganiem moczu z powikłaniami	50
	Uszkodzenia prącia	
H014	1) uszkodzenie lub częściowa utrata	20
H015	2) całkowita utrata	40
H016	Uszkodzenie lub utrata jednego jądra, jajnika oraz pozostałych struktur układu rozrodczego (nie ujętych w pozostałych punktach Tabeli)	20
H017	Utrata obu jąder lub obu jajników	40
	Pourazowy wodniak jądra	
H018	1) wyleczony operacyjnie	2
H019	2) ze zmianami utrzymującymi się po leczeniu operacyjnym	10
H020	Utrata macicy	40
	Pourazowe uszkodzenie krocza, worka mosznowego, sromu, pochwy, pośladków	
H021	1) rozległe blizny, ubytki, deformacje	5
H022	2) wypadanie pochwy utrzymujące się po leczeniu zabiegowym	10
H023	3) wypadanie pochwy i macicy utrzymujące się leczeniu zabiegowym	30
I	Ostre zatrucia, nagłe działania czynników chemicznych, fizycznych i biologicznych	
	Nagłe zatrucia gazami oraz substancjami i produktami chemicznymi uznane za nieszczęśliwy wypadek	
I001	1) ze stwierdzoną utratą przytomności, obserwacją szpitalną, lecz bez trwałych wtórnych powikłań	5
I002	2) powodujące trwałe upośledzenie funkcji narządów lub układów	10
I003	3) powodujące uszkodzenie układu krwiotwórczego	20
	Inne następstwa zatruc oraz ogólne następstwa działania czynników chemicznych, fizycznych i biologicznych (porażenia prądem, porażenia piorunem, następstwa ukąszeń)	
I004	1) ze stwierdzoną utratą przytomności oraz obserwacją szpitalną, lecz bez trwałych wtórnych powikłań	5
I005	2) powodujące trwałe upośledzenie funkcji narządów lub układów	15
J	Uszkodzenia kręgosłupa, rdzenia kręgowego i ich następstwa	
	Uszkodzenie kręgosłupa w odcinku szyjnym (C1-C7)	
J001	1) z ograniczeniem ruchomości do 25%	5
J002	2) z ograniczeniem ruchomości 26%–50%	10

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
J003	3) z ograniczeniem ruchomości 51%–75%	17
J004	4) z ograniczeniem ruchomości ponad 75%	25
J005	5) z zeszywnieniem w pozycji zbliżonej do fizjologicznej	30
J006	6) z zeszywnieniem w niekorzystnym ustawieniu głowy	45
Zakres ruchomości - Odcinek szyjny		
zgięcie 50°, wyprost 60°(zgięcie i wyprost 40% funkcji) przechylenie na boki po 45° (25% funkcji) ruchy obrotowe po 80° (35% funkcji)		
Dopłata z tytułu uszkodzeń kręgosłupa w odcinku szyjnym (C1-C7)		
J007	1) z obniżeniem wysokości trzonu o co najmniej 10%	6
J008	2) z niestabilnością (na podstawie czynnościowych zdjęć rtg przemieszczenie sąsiednich trzonów nie mniej niż 3,5 mm lub rotacja o kąt większy niż 11°)	8
J009	3) powikłanych zapaleniem kręgow, obecnością ciała obcego itp.	5
Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku piersiowym (Th1-Th10)		
J010	1) z ograniczeniem ruchomości do 50%	5
J011	2) z ograniczeniem ruchomości powyżej 50%	15
J012	3) z zeszywnieniem w pozycji fizjologicznej	20
J013	4) z zeszywnieniem w ustawieniu niekorzystnym	30
Zakres ruchomości - Odcinek piersiowy		
zgięcie 50° (60% funkcji) ruchy obrotowe po 30° (40% funkcji)		
Dopłata z tytułu uszkodzenia kręgosłupa w odcinku piersiowym (Th1-Th10)		
J014	5) z obniżeniem wysokości trzonu o co najmniej 10%	4
J015	6) z niestabilnością (na podstawie czynnościowych zdjęć rtg przemieszczenia sąsiednich trzonów kręgow o więcej niż 5 mm lub rotacji o kąt większy niż 11°)	7
J016	7) powikłanych zapaleniem kręgow, obecnością ciała obcego itp.	5
Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku piersiowo-lędźwiowym (Th11-L5)		
J017	1) z ograniczeniem ruchomości do 25%	5
J018	2) z ograniczeniem ruchomości 26%–50%	10
J019	3) z ograniczeniem ruchomości powyżej 50%	22
J020	4) z zeszywnieniem w pozycji zbliżonej do fizjologicznej	30
J021	5) z zeszywnieniem w niekorzystnym ustawieniu tułowia	40

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
Zakres ruchomości - Odcinek lędźwiowy		
zgięcie 60°, wyprost 25° (zgięcie i wyprost 75% funkcji) pochylenie na boki po 25° (25% funkcji)		
Dopłata z tytułu uszkodzeń kręgosłupa w odcinku piersiowo-lędźwiowym (Th11-L5)		
J022	1) z obniżeniem wysokości trzonu co najmniej o 10%	7
J023	2) z niestabilnością (na podstawie czynnościowych zdjęć rtg przemieszczenie sąsiednich trzonów kręgow o więcej niż 5 mm lub rotacja o kąt większy niż 15°)	9
J024	3) powikłanych zapaleniem kręgow, obecnością ciała obcego itp.	5
Izolowane złamanie wyrostków poprzecznych, kolczystych, ościstych		
J025	1) od 1 do 7 wyrostków – za każdy wyrostek	1
J026	2) 8 wyrostków i więcej	8
Uszkodzenie rdzenia kręgowego		
J027	1) porażenie kończyn górnych i/lub dolnych 0–1° w skali Lovette'a, głęboki niedowład czterokończynowy 2° w skali Lovette'a, zespół Brown-Sequarda, będący następstwem połowicznego uszkodzenia rdzenia w odcinku szyjnym z porażeniem kończyn 0–1° w skali Lovette'a	100
J028	2) głęboki niedowład kończyn górnych lub dolnych 2° w skali Lovette'a, niedowład czterokończynowy 3° w skali Lovette'a, zespół Brown-Sequarda, będący następstwem połowicznego uszkodzenia rdzenia w odcinku szyjnym z niedowładem kończyn 2° w skali Lovette'a	80
J029	3) średniego stopnia niedowład kończyn górnych lub dolnych 3° w skali Lovette'a, zespół Brown-Sequarda, będący następstwem połowicznego uszkodzenia rdzenia w odcinku szyjnym z niedowładem kończyn 3° w skali Lovette'a lub połowiczne uszkodzenie rdzenia w odcinku piersiowym z niedowładem kończyny dolnej 0–2° w skali Lovette'a	60
J030	4) niewielki niedowład kończyn górnych i/lub dolnych 4° w skali Lovette'a, zespół Brown-Sequarda, będący następstwem połowicznego uszkodzenia rdzenia w odcinku szyjnym z niedowładem kończyn 4° w skali Lovette'a lub połowiczne uszkodzenie rdzenia w odcinku piersiowym z niedowładem kończyny dolnej 3–4° w skali Lovette'a	20
J031	5) zaburzenia ze strony zwieraczy i narządów płciowych bez niedowładów, zespół stożka końcowego.	20
Urazowe zespoły korzeniowe		
1) szyjne		
J032	a) zwiększone napięcie mięśni, bóle	3
J033	b) zwiększone napięcie mięśni, bóle zniesienie istotnych odruchów, zaniki mięśniowe, zaburzenia czucia jednostronnie	7
J034	c) zwiększone napięcie mięśni, bóle zniesienie istotnych odruchów, zaniki mięśniowe, zaburzenia czucia obustronnie	10
J035	d) zwiększone napięcie mięśni, bóle zniesienie istotnych odruchów, zaniki mięśniowe, wymagające zaopatrzenia ortopedycznego (kule, orczy itp. (może być jednostronne lub obustronne)	15
2) piersiowe		
J036	a) zwiększone napięcie mięśni, bóle	2
J037	b) zwiększone napięcie mięśni, bóle zniesienie istotnych odruchów, zaniki mięśniowe, zaburzenia czucia jednostronnie	5

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
J038	c) zwiększone napięcie mięśni, bóle zniesienie istotnych odruchów, zaniki mięśniowe, zaburzenia czucia obustronnie	7
J039	d) zwiększone napięcie mięśni, bóle zniesienie istotnych odruchów, zaniki mięśniowe, wymagające zaopatrzenia ortopedycznego (kule, ortozy itp. (może być jednostronne lub obustronne)	10
	3) lędźwiowo-krzyżowe	
J040	a) zwiększone napięcie mięśni, bóle	3
J041	b) zwiększone napięcie mięśni, bóle zniesienie istotnych odruchów, zaniki mięśniowe, zaburzenia czucia jednostronnie	7
J042	c) zwiększone napięcie mięśni, bóle zniesienie istotnych odruchów, zaniki mięśniowe, zaburzenia czucia obustronnie	10
J043	d) zwiększone napięcie mięśni, bóle zniesienie istotnych odruchów, zaniki mięśniowe, wymagające zaopatrzenia ortopedycznego (kule, ortozy itp. (może być jednostronne lub obustronne)	15
J044	4) guziczne	3
Skala Lovette'a		
0 ^e – brak czynnego skurczu mięśnia – brak siły mięśniowej,		
1 ^e – ślad czynnego skurczu mięśnia – 5% prawidłowej siły mięśniowej,		
2 ^e – wyraźny skurcz mięśnia i zdolność wykonania ruchu przy pomocy i odciążeniu odcinka ruchomego – 20% prawidłowej siły mięśniowej,		
3 ^e – zdolność do wykonywania ruchu czynnego samodzielnego z pokonaniem ciężkości danego odcinka – 50% prawidłowej siły mięśniowej,		
4 ^e – zdolność do wykonania czynnego ruchu z pewnym oporem – 80% prawidłowej siły mięśniowej,		
5 ^e – prawidłowa siła, tj. zdolność wykonywania czynnego ruchu z pełnym oporem – 100% prawidłowej siły mięśniowej.		
K	Uszkodzenia miednicy	
K001	Izolowane złamanie miednicy (kość biodrowa, kolce biodrowe, guz kulszowy)	5
	Złamanie miednicy z przerwaniem obręczy biodrowej jedno- lub wielomiejscowe	
K002	1) złamanie kości ogonowej	1
K003	2) izolowane złamanie kości krzyżowej	2
	3) w odcinku przednim (kość łonowa, kulszowa)	
K004	a) złamanie kości kulszowej lub łonowej	2
K005	b) złamanie kości kulszowej i łonowej	5
	4) w odcinku przednim i tylnym (typ Malgaigne'a)	
K006	a) bez przemieszczenia	10
K007	b) z przemieszczeniem	20
	Uszkodzenie izolowane spojenia łonowego i stawu krzyżowo-biodrowego	
K008	1) rozejście spojenia łonowego	5
K009	2) rozerwanie stawu krzyżowo-biodrowego	10
	Złamanie panewki	
K010	1) przedniej kolumny, przedniej krawędzi	8

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
K011	2) tylnej kolumny, tylnej krawędzi	15
	3) zwinięcie centralne	
K012	a) I. I°	8
K013	b) II. II°	15
K014	c) III. III°	25
Uwaga Towarzyszące złamaniom uszkodzenia narządów miednicy i objawy neurologiczne oceniamy dodatkowo wg pozycji dotyczących odpowiednich uszkodzeń narządów miednicy lub uszkodzeń neurologicznych.		
L	Uszkodzenia kończyny górnej	
Złamanie łopatki		
L001	1) bez przemieszczenia i/lub niewielkimi zaburzeniami funkcji kończyny	5
L002	2) z wyraźnym przemieszczeniem i niewielkim upośledzeniem funkcji kończyny z ograniczeniem ruchomości do 30%	9
L003	3) z wyraźnym przemieszczeniem i średnim upośledzeniem funkcji kończyny z ograniczeniem ruchomości w zakresie 31–50%	15
L004	4) z wyraźnym przemieszczeniem i znacznym upośledzeniem funkcji kończyny z ograniczeniem ruchomości powyżej 50%	30
L005	Złamanie obojczyka	5
Stan po wadliwym wygojeniu złamania obojczyka		
L006	1) niewielkiego stopnia deformacja z ograniczeniem ruchomości stawu ramiennie-łopatkowego do 20%	6
L007	2) deformacja z wyraźnym ograniczeniem ruchomości stawu ramiennie-łopatkowego powyżej 20%	15
Staw rzekomy obojczyka, zmiany wtórne z ograniczeniem ruchomości w stawie ramiennie-łopatkowym		
L008	1) do 20%	12
L009	2) powyżej 20%	22
Zwinięcie, podzwinięcie stawu obojczykowo-barkowego lub obojczykowo-mostkowego		
L010	1) brak lub niewielka deformacja i ograniczenie ruchomości do 10% (I stopnia)	5
L011	2) wyraźna deformacja i ograniczenie ruchomości do 20% (II, II/III stopnia)	10
L012	3) Wyraźna deformacja i ograniczenie ruchomości powyżej 20% (II/III, III stopnia)	17
Uszkodzenia stawu łopatkowo-ramiennego (zwinięcia, złamanie głowy lub nasady bliższej kości ramiennej, skręcenia) oraz uszkodzenia pozostałych struktur barku (ubytki tkanek, ograniczenie ruchów, zaniki mięśni, przemieszczenia i zniekształcenia)		
L013	1) brak zmian lub niewielkie zmiany z ograniczeniem ruchomości do 30%	6
L014	2) średnie zmiany z ograniczeniem ruchomości w zakresie 31%–50%	15
L015	3) znaczne zmiany z ograniczeniem ruchomości powyżej 50%	26

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
L016	Zwichnięcie stawu ramiennie-łopatkowego leczone zachowawczo	5
	Zwichnięcie stawu ramiennie-łopatkowego leczone operacyjnie	
L017	1) brak zmian lub niewielkie zmiany z ograniczeniem ruchomości do 30%	7
L018	2) średnie zmiany z ograniczeniem ruchomości w zakresie 31%–50%	15
L019	3) znaczne zmiany z ograniczeniem ruchomości powyżej 50%	23
Zakres ruchomości - obręcz kończyny górnej		
zgięcie 0-180° (40% funkcji)		
wyprost 0-60° (10% funkcji)		
odwodzenie 0-90° (odwodzenie i unoszenie 20% funkcji)		
unoszenie 90-180° (10% funkcji)		
przywodzenie 0-50° (10% funkcji)		
rotacja zewnętrzna 0-70° (10% funkcji)		
rotacja wewnętrzna 0-100° (10% funkcji)		
pozycja funkcjonalna 20-40° zgięcia, 20-50° odwiedzenia i 30-50° rotacji wewnętrznej		
Zesztywnienie stawu barkowego (całkowity brak ruchomości w stawie ramiennie-łopatkowym)		
L020	1) w ustawieniu czynnościowo korzystnym	31
L021	2) w ustawieniu czynnościowo niekorzystnym	40
Utrata kończyny górnej		
L022	1) w stawie ramiennie-łopatkowym	75
L023	2) wraz z łopatką	80
Złamanie trzonu kości ramiennej		
L024	1) bez przemieszczenia i/lub niewielkimi zaburzeniami funkcji kończyny	5
L025	2) z upośledzeniem funkcji kończyny z ograniczeniem ruchomości w stawie ramiennie-łopatkowym lub łokciowym do 30%	10
L026	3) z upośledzeniem funkcji kończyny z ograniczeniem ruchomości w stawie ramiennie-łopatkowym lub łokciowym powyżej 30%	25
L027	Dopłata w przypadku złamań trzonu kości ramiennej powikłanych przewlekłym zapaleniem kości, brakiem zrostu, stawem rzekomym itp.	10
Uszkodzenia ramienia mięśni, ścięgien i ich przyczepów		
L028	1) bez zmian wtórnych i upośledzenia funkcji	5
L029	2) ze zmianami wtórnymi i upośledzeniem funkcji	15
L030	Utrata kończyny w obrębie ramienia	70
L031	Trwałe przepukliny mięśniowe ramienia	5
Złamania w obrębie łokcia (nasada dalsza kości ramiennej, nasada bliższa kości promieniowej i łokciowej), zaburzenia osi, ograniczenia ruchów w stawie łokciowym oraz innych zmiany wtórne		
L032	1) brak zmian lub niewielkie zmiany z ograniczeniem ruchomości do 20%	5

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
L033	2) średnie zmiany z ograniczeniem ruchomości w zakresie 21–50%	13
L034	3) duże zmiany z ograniczeniem ruchomości powyżej 50%	21
Zesztywnienie stawu łokciowego		
L035	1) w zgięciu zbliżonym do kąta prostego i z zachowanymi ruchami obrotowymi przedramienia	25
L036	2) w zgięciu zbliżonym do kąta prostego	30
L037	3) w ustawieniu wyprostnym lub zbliżonym (do 20°)	45
L038	4) w innych niekorzystnych ustawieniach	40
Uszkodzenia łokcia zwichnięcia, skręcenia, uszkodzenia tkanek miękkich z ograniczeniem ruchów, zanikami mięśni, przemieszczeniami, zniekształceniami oraz innych zmianami wtórnymi		
L039	1) brak zmian lub niewielkie zmiany z ograniczeniem ruchomości do 20%	5
L040	2) średnie zmiany z ograniczeniem ruchomości w zakresie 21–50%	11
L041	3) duże zmiany z ograniczeniem ruchomości powyżej 50%	20
Zakres ruchomości - Staw łokciowy		
zakres ruchu 0° (pełny wyprost) do 140° (pełne zgięcie) – zgięcie i wyprost 60% funkcji, pozycja funkcjonalna 80° zgięcia		
L042	Cepowy staw łokciowy utrwalony mimo leczenia	25
L043	Dopłata w przypadku uszkodzeń stawu łokciowego wskazanych w pkt L030-L040 powikłanych przewlekłym stanem zapalnym, przetokami itp.	5
Złamania w obrębie dalszych nasad jednej lub obu kości przedramienia, powodujące ograniczenia ruchomości nadgarstka i zniekształcenia		
L044	1) brak zmian lub niewielkie zmiany z ograniczeniem ruchomości do 30%	5
L045	2) średnie zmiany z ograniczeniem ruchomości w zakresie 31–60%	11
L046	3) duże zmiany z ograniczeniem ruchomości powyżej 60%	18
L047	4) usztywnienie przegubu dłoni w położeniu korzystnym (wyprost i pronacja)	20
L048	5) usztywnienie przegubu dłoni w położeniu niekorzystnym	25
Złamania trzonów jednej lub obu kości przedramienia		
L049	1) bez zniekształceń i zaburzeń czynnościowych	6
L050	2) nieznaczne zniekształcenia i zaburzenia czynnościowe	12
L051	3) duże zmiany, zniekształcenia i zaburzenia czynnościowe, zmiany wtórne i inne	20
L052	4) Staw rzekomy kości łokciowej lub promieniowej po wyczerpaniu wszelkich możliwości leczenia	25
Izolowane uszkodzenie części miękkich przedramienia, skóry, mięśni, ścięgien, naczyń – uszkodzenia i upośledzenia funkcji, zmiany wtórnych (troficzne, krążeniowe, blizny i inne)		

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
L053	1) niewielkie zmiany, blizny - bez upośledzenia funkcji	3
L054	2) średnie zmiany z ograniczeniem ruchomości do 50%	8
L055	3) znaczne zmiany z ograniczeniem ruchomości powyżej 50%	15
L056	4) Dopłata w przypadku uszkodzeń przedramienia powikłanych przewlekłym zapaleniem kości, przetokami, ubytkiem tkanki kostnej	5
L057	Utrata kończyny w obrębie przedramienia lub nadgarstka	60
	Uszkodzenia nadgarstka skręcenia, zwichnięcia, złamania, uszkodzenia tkanek miękkich z ograniczeniem ruchów, zanikami mięśni, przemieszczeniami, zniekształceniami oraz innych zmianami wtórnymi	
L058	1) brak zmian lub niewielkie zmiany z ograniczeniem ruchomości do 30%	5
L059	2) średnie zmiany z ograniczeniem ruchomości w zakresie 31–60%	10
L060	3) duże zmiany z ograniczeniem ruchomości powyżej 60%	16
	Całkowite zeszywnienie w obrębie nadgarstka	
L061	1) w ustawieniu czynnościowo korzystnym	20
L062	2) w ustawieniu czynnościowo niekorzystnym	25
L063	3) Dopłata w przypadku uszkodzenia nadgarstka (kod L056-L061) powikłanego trwałymi zmianami troficznymi, przewlekłym ropnym zapaleniem kości nadgarstka, przetokami	5
Zakres ruchomości		
Przedramię nawracanie 0-80°, odwracanie 0-80°, pozycja funkcjonalna 20° nawrócenia – 40% funkcji		
Nadgarstek zgięcie dłoniowe 60° (czynnie), 80° (biernie) zgięcie grzbietowe 60° (czynnie), 80° (biernie) – zgięcie dłoniowe i grzbietowe łącznie stanowi 70% funkcji odchylenie promieniowe 20° odchylenie łokciowe 30° – odchylenia 30% funkcji pozycja funkcjonalna od 10° zgięcia dłoniowego do 10° zgięcia grzbietowego i od 0° do 10° odchylenia łokciowego		
	Uszkodzenie śródreźcza (złamania, zwichnięcia, uszkodzenia tkanek miękkich) – ubytki, zniekształcenia oraz upośledzenia funkcji ręki, palców i inne zmiany wtórne	
L064	1) I kość śródreźcza z ograniczeniem ruchomości kciuka do 30%	4
L065	2) I kość śródreźcza z ograniczeniem ruchomości w zakresie 31–60%	8
L066	3) I kość śródreźcza z ograniczeniem ruchomości powyżej 60%	14
L067	4) II kość śródreźcza z ograniczeniem ruchomości palca wskazującego do 30%	3
L068	5) II kość śródreźcza z ograniczeniem ruchomości palca wskazującego w zakresie 31–60%	7
L069	6) II kość śródreźcza z ograniczeniem ruchomości palca wskazującego powyżej 60%	10
L070	7) III kość śródreźcza z ograniczeniem ruchomości w zakresie 20–50%	2

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
L071	8) III kość z ograniczeniem ruchomości powyżej 50%	4
L072	9) IV, V kość śródrečna – ocena osobna dla każdej kości śródrečna z ograniczeniem ruchomości w zakresie 20–50%	2
L073	10) IV, V kość śródrečna – ocena osobna dla każdej kości śródrečna z ograniczeniem ruchomości powyżej 50%	3
Zakres ruchomości		
Kciuk		
staw śródrečno-paliczkowy 0-60° (pozycja funkcjonalna 20° zgięcia) – 10% funkcji		
staw międzypaliczkowy 0-80° (pozycja funkcjonalna 20° zgięcia) – 15% funkcji		
odwodzenie 0-50° – 10% funkcji		
przywodzenie (maksymalna odległość między kresą zgięciową stawu międzypaliczkowego kciuka a kresą zgięciową stawu śródrečno-paliczkowego palca 5 wyrażona w centymetrach) – pełny zakres ruchu 0 cm, brak ruchu 8 cm – 20% funkcji		
opozycja (maksymalna odległość między kresą zgięciową stawu międzypaliczkowego kciuka a kresą zgięciową stawów śródrečno-paliczkowych, na wysokości 3 stawu śródrečno-paliczkowego wyrażona w centymetrach) – pełny zakres ruchów 8 cm, brak ruchu 0 cm – 45% funkcji		
Palce 2-5		
staw śródrečno-paliczkowy 0-90° (pozycja funkcjonalna 30° zgięcia)		
staw międzypaliczkowy bliższy 0-100° (pozycja funkcjonalna 40° zgięcia)		
staw międzypaliczkowy dalszy 0-70° (pozycja funkcjonalna 20° zgięcia)		
Utrata w obrębie kciuka		
L074	1) częściowa lub całkowita utrata opuszki	2
L075	2) częściowa lub całkowita utrata paliczka paznokciowego	10
L076	3) utrata paliczka paznokciowego i paliczka podstawnego (do 2/3 długości p. podstawnego)	12
L077	4) utrata paliczka paznokciowego i paliczka podstawnego poniżej 2/3 długości lub utrata obu paliczków bez kości śródrečna	16
L078	5) utrata obu paliczków z kością śródrečna	25
Inne uszkodzenia kciuka (złamania, zwknięcia, uszkodzenia tkanek miękkich)		
L079	1) brak zmian lub niewielkie zmiany z ograniczeniem ruchomości do 25%	3
L080	2) średnie zmiany z ograniczeniem ruchomości w zakresie 26–50%	6
L081	3) znaczne zmiany z ograniczeniem ruchomości w zakresie 51–75%	11
L082	4) bardzo duże zmiany z ograniczeniem ruchomości powyżej 75%	16
L083	5) rozległe zmiany palca i ręki, graniczące z funkcjonalną utratą palca wraz z pierwszą kością śródrečna	20
Utrata w obrębie wskaziciela		
L084	1) utrata częściowa opuszki	2
L085	2) utrata paliczka paznokciowego	5
L086	3) utrata paliczka paznokciowego z częścią paliczka środkowego	8
L087	4) utrata paliczka środkowego	10
L088	5) utrata trzech paliczków	15

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
	Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie wskaźnika złamania, zwichnięcia, uszkodzenia części miękkich	
L089	1) brak zmian lub niewielkie zmiany z ograniczeniem ruchomości do 20%	3
L090	2) zmiany średniego stopnia z ograniczeniem ruchomości w zakresie 21–40%	5
L091	3) zmiany dużego stopnia z ograniczeniem ruchomości w zakresie 41–70%	9
L092	4) zmiany znacznego stopnia z ograniczeniem ruchomości powyżej 70%	13
L093	5) rozległe zmiany palca i ręki, graniczące z funkcjonalną utratą palca wraz z kością śródreżca	18
	Utrata w obrębie palców III, IV i V dłoni	
L094	1) palec III – utrata paliczka paznokciowego	3
L095	2) palec III – utrata dwóch paliczków	7
L096	3) palec III – utrata trzech paliczków	10
L097	4) palec IV i V – utrata paliczka paznokciowego	2
L098	5) palec IV i V – utrata dwóch paliczków	4
L099	6) palec IV i V – utrata trzech paliczków	7
	Utrata palców III, IV lub V z kością śródreżca	
L100	1) palec III	11
L101	2) palec IV i V	9
L102	3) (utruty mnogie) jednoczesna amputacja kciuka i palca wskazującego	35
L103	4) (utruty mnogie) całkowita strata kciuka i palca innego niż wskazujący	25
L104	5) (utruty mnogie) całkowita strata dwóch palców innych niż kciuk i palec wskazujący	12
L105	6) (utruty mnogie) całkowita strata trzech palców innych niż kciuk i palec wskazujący	20
L106	7) (utruty mnogie) całkowita strata czterech palców łącznie z kciukiem	45
L107	8) (utruty mnogie) całkowita strata czterech palców innych niż kciuk	40
	Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie palców III, IV lub V – złamania, zwichnięcia, uszkodzenia części miękkich, za każdy palec w zależności od stopnia	
L108	1) palec III ograniczenie ruchomości do 50% bez zmian wtórnych	2
L109	2) palec III ograniczenie ruchomości powyżej 50% bez zmian wtórnych	4
L110	3) palec III ograniczenie ruchomości do 50% ze zmianami wtórnymi	5
L111	4) palec III ograniczenie ruchomości powyżej 50% ze zmianami wtórnymi	8
L112	5) palec IV i V ograniczenie ruchomości do 50% bez zmian wtórnych	2

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
L113	6) palec IV i V ograniczenie ruchomości powyżej 50% bez zmian wtórnych	3
L114	7) palec IV i V ograniczenie ruchomości do 50% ze zmianami wtórnymi	4
L115	8) palec IV i V ograniczenie ruchomości powyżej 50% ze zmianami wtórnymi	6
	Uszkodzenie tkanek miękkich (skóry, mięśni, naczyń)	
L116	1) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA skóry kończyn górnych (bez rąk), za każde 1%TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	1
L117	2) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA skóry rąk, za każde 1%TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	3
M	Uszkodzenia kończyny dolnej	
	Uszkodzenia stawu biodrowego – zwichnięcia, złamania panewki, złamania bliższej nasady kości udowej, złamania szyjki, złamania krętarzowe, urazowe złuszczenia głowy kości udowej	
M001	1) brak zmian lub niewielkie zmiany z ograniczeniem ruchomości do 30%	10
M002	2) średnie zmiany z ograniczeniem ruchomości w zakresie 31–60%	18
M003	3) duże zmiany z ograniczeniem ruchomości powyżej 60%	30
	Zakres ruchomości - Staw biodrowy	
	zgięcie 0-120° wyprost 0-20° odwodzenie 0-50° przywodzenie 0-40° obracanie na zewnątrz 0-45° obracanie do wewnątrz 0-50°	
	Zesztywnienie stawu biodrowego	
M004	1) w ustawieniu czynnościowo korzystnym	35
M005	2) w ustawieniu czynnościowo niekorzystnym	45
M006	Dopłata w przypadku przykurczy i zesztywnień (M001- M005) powikłanych przewlekłym zapaleniem tkanki kostnej, z przetokami itp.	5
	Pourazowa endoprotezoplastyka stawu biodrowego	
M007	1) bez ograniczeń funkcji	15
M008	2) niewielkie zmiany z ograniczeniem ruchomości do 50%	20
M009	3) znaczne zmiany z ograniczeniem ruchomości powyżej 50%	40
	Utrata kończyny dolnej	
M010	1) przez wyłuszczenie jej w stawie biodrowym	75
M011	2) w obrębie kości udowej	70
M012	3) na poziomie stawu kolanowego	60

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
M013	4) poniżej stawu kolanowego Złamanie kości udowej	50
M014	1) bez przemieszczenia i/lub skrócenie w zakresie 1–3 cm bez zmian wtórnych	10
M015	2) skrócenie w zakresie 3,1–5 cm bez zmian wtórnych	15
M016	3) skrócenie powyżej 5 cm bez zmian wtórnych	25
M017	4) niewielkie zmiany wtórne ze skróceniem do 3 cm	13
M018	5) średnie zmiany wtórne ze skróceniem w zakresie 3,1–5 cm, upośledzenie chodu w stopniu średnim	22
M019	6) duże zmiany wtórne ze skróceniem powyżej 5 cm, upośledzenie chodu w stopniu znacznym	35
M020	7) Dopłata z tytułu uszkodzeń uda (pkt M014 – M019) powikłanych przewlekłym ropnym zapaleniem kości, przetokami, skostnieniem pozaszkieletowym	5
M021	Staw rzekomy kości udowej, ubytki kości udowej uniemożliwiające obciążenie kończyny Izolowane uszkodzenia tkanek miękkich kończyny dolnej w zależności od zaburzeń funkcji kończyny	50
M022	1) niewielkie zmiany, blizny - bez upośledzenia funkcji	2
M023	2) średnie zmiany z ograniczeniem ruchomości do 50%	6
M024	3) znaczne zmiany z ograniczeniem ruchomości powyżej 50%	12
M025	4) Dopłata w przypadku uszkodzenia dużych naczyń krwionośnych	10
M026	Złamanie rzepki	5
M027	Usunięcie rzepki	10
M028	Zwichnięcia rzepki wymagające nastawienia przez lekarza Uszkodzenia łąkotec operowane	4
M029	1) uszkodzenie łąkotki nieoperowane (potwierdzone w USG lub MR) lub operowane i szyte	1
M030	2) częściowe usunięcie łąkotki	2
M031	3) całkowite usunięcie łąkotki Uszkodzenia całkowite więzadeł – dotyczy wyłącznie więzadeł krzyżowych (ACL, PCL) i pobocznych (MCL, LCL)	3
M032	1) częściowe (naderwanie)	3
M033	2) całkowite (zerwanie)	6
M034	Skręcenie stawu kolanowego	3
M035	Zwichnięcie stawu kolanowego Złamanie kości podudzia	5

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
M036	1) brak zmian lub niewielkie zmiany ze skróceniem do 3 cm	15
M037	2) średnie zmiany ze skróceniem w zakresie 3,1–5 cm	25
M038	3) duże zmiany ze skróceniem powyżej 5 cm	35
M039	Złamanie strzałki	5
M040	Złamanie trzonu kości piszczelowej	10
Uszkodzenia tkanek miękkich podudzia, skóry, mięśni, naczyń, ścięgna Achillesa i innych ścięgien		
M041	1) niewielkie zmiany z ograniczeniem ruchomości do 30%	3
M042	2) średnie zmiany z ograniczeniem ruchomości w zakresie 31–50%	7
M043	3) znaczne zmiany z ograniczeniem ruchomości powyżej 50%	12
Uszkodzenia stawu skokowo-goleniowego i skokowo-piętowego		
M044	1) skręcenia	3
M045	2) zwichnięcia	5
3) złamania		
M046	a) jednej kostki, tylnej krawędzi piszczeli lub nasady dalszej piszczeli (bez przemieszczenia)	5
M047	b) dwukostkowe	8
M048	c) trójkostkowe	10
M049	d) dwukostkowe lub trójkostkowe ze zwichnięciem w stawie skokowym	12
M050	4) Dopłata z tytułu uszkodzeń stawu skokowo-goleniowego i skokowo-piętowego (pkt M044-M049) powikłanych przewlekłym zapaleniem kości, stawów, przetokami oraz innymi zmianami wtórnymi	5
Zesztywnienie stawu skokowo-goleniowego w zależności od utrzymujących się dolegliwości oraz ograniczenia funkcji		
M051	1) pod kątem zbliżonym do prostego ± 5 stopni	20
M052	2) w innych ustawieniach czynnościowo niekorzystnych	30
M053	3) w ustawieniach niekorzystnych z przetokami, zapaleniem kości itp.	35
Utrata kości skokowej i/lub piętowej		
M054	1) częściowa utrata	30
M055	2) całkowita utrata	40
Uszkodzenie kości stępu z przemieszczeniem, zniekształceniem oraz innymi zmianami wtórnymi		
M056	1) zmiany niewielkiego stopnia z ograniczeniem ruchomości do 20%	4
M057	2) zmiany średniego stopnia z ograniczeniem ruchomości w zakresie 21–50%	8

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
M058	3) zmiany znacznego stopnia z ograniczeniem ruchomości powyżej 50%	20
Zakres ruchomości		
Kolano		
pełny wyprost 180°		
pełne zgięcie do 60-40°		
Staw skokowy		
zgięcie grzbietowe 0-20°		
zgięcie podeszwowe 0-40/50° (zgięcia 80% funkcji)		
nawracanie 0-10°		
odwracanie 0-40° (ruchy obrotowe 15% funkcji)		
przywodzenie 0-10°		
odwodzenie 0-10° (razem 5% funkcji)		
pięta w fizjologicznym ustawieniu koślawym 5°		
Złamania kości śródstopia		
M059	1) I lub V kości śródstopia – niewielkie zmiany bez zniekształceń	3
M060	2) I lub V kości śródstopia – znaczne zmiany, zniekształcenie, ograniczeniem ruchomości stopy	7
M061	3) II, III lub IV kości śródstopia – niewielkie zmiany bez zniekształceń	2
M062	4) II, III lub IV kości śródstopia – znaczne zmiany ze zniekształceniem i ograniczeniem ruchomości stopy	5
M063	5) złamania trzech i więcej kości śródstopia zrosnięte bez przemieszczenia	6
M064	6) złamania trzech i więcej kości śródstopia zrosnięte z przemieszczeniem	15
M065	7) Dopłata w przypadku złamań kości śródstopia powikłanych zapaleniem kości, przetokami, wtórnymi zmianami troficznymi	5
Inne uszkodzenia stopy pozostawiające zmiany bliznowate i zniekształcające		
M066	1) rany powyżej 2 cm grzbietu stopy	1
M067	2) rany podeszwy powyżej 2 cm na powierzchni obciążanej	2
M068	3) rany podeszwy powyżej 4 cm na powierzchni nieobciążanej	2
Częściowa utrata stopy		
M069	1) w okolicy stępowo-śródstopnej	25
M070	2) w środkowej części stępu	35
M071	3) na poziomie stawu skokowego	40
Uszkodzenie palucha		
M072	1) ubytki opuszki lub częściowa utrata paliczka paznokciowego palucha	2
M073	2) utrata paliczka paznokciowego palucha	4
M074	3) utrata całego palucha	10
Inne uszkodzenia palucha w zależności od rozległości zmian i ograniczenia ruchomości (złamania, zwichnięcia, skręcenia)		

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
M075	1) niewielkie zmiany z ograniczeniem ruchomości do 30%	2
M076	2) średnie zmiany z ograniczeniem ruchomości w zakresie 31–50%	4
M077	3) duże zmiany z ograniczeniem ruchomości powyżej 50%	8
	Uszkodzenia, ubytki w zakresie palców II, III, IV lub V stopy	
M078	1) częściowa utrata palca	1
M079	2) całkowita utrata palca	2
M080	3) całkowita strata czterech palców stóp	10
M081	Utrata palca V z kością śródstopia	8
M082	Utrata palców II, III, IV z kością śródstopia (bez względu na liczbę palców)	5
	Inne uszkodzenia II, III, IV i V palca: zwichnięcia, złamania, skręcenia, uszkodzenia tkanek miękkich (bez względu na liczbę palców)	
M083	1) bez upośledzenia funkcji	2
M084	2) z upośledzeniem funkcji	5
Zakres ruchomości		
Palce stopy		
zgięcie 0-około 40° (czynnie), do około 60° (biernie)		
wyprost 0-około 45° (czynnie), do około 80° (biernie)		
N	Porażenia lub niedowłady poszczególnych nerwów obwodowych	
	Częściowe lub całkowite uszkodzenie nerwów	
	1) nerwu przeponowego poniżej jego połączenia z nerwem podobojczykowym	
N001	a) częściowe	5
N002	b) całkowite (porażenie)	15
	2) nerwu piersiowego długiego	
N003	a) częściowe	5
N004	b) całkowite (porażenie)	15
	3) nerwu pachowego	
N005	a) częściowe	8
N006	b) całkowite (porażenie)	25
	4) nerwu mięśniowo-skrórnego	
N007	a) częściowe	8
N008	b) całkowite (porażenie)	25

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
	5) nerwu promieniowego powyżej odejścia gałązki do mięśnia trójgłowego ramienia	
N009	a) częściowe	15
N010	b) całkowite (porażenie)	45
	6) nerwu promieniowego poniżej odejścia gałązki do mięśnia trójgłowego ramienia	
N011	a) częściowe	10
N012	b) całkowite (porażenie)	30
	7) nerwu promieniowego nad wejściem do kanału mięśnia odwracacza przedramienia	
N013	a) częściowe	8
N014	b) całkowite (porażenie)	25
	8) nerwu promieniowego po wyjściu z kanału mięśnia odwracacza przedramienia	
N015	a) częściowe	5
N016	b) całkowite (porażenie)	15
	9) nerwu pośrodkowego w zakresie ramienia	
N017	a) częściowe	13
N018	b) całkowite (porażenie)	40
	10) nerwu pośrodkowego w zakresie nadgarstka	
N019	a) częściowe	8
N020	b) całkowite (porażenie)	25
	11) nerwu łokciowego	
N021	a) częściowe	10
N022	b) całkowite (porażenie)	30
	12) splotu barkowego części nadobojczykowej (górnej)	
N023	a) częściowe	8
N024	b) całkowite (porażenie)	25
	13) splotu barkowego części podobojczykowej (dolnej)	
N025	a) częściowe	15
N026	b) całkowite (porażenie)	45
	14) pozostałych nerwów odcinka szyjno-piersiowego	
N027	a) częściowe	5

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
N028	b) całkowite (porażenie) 15) nerwu zasłonowego	15
N029	a) częściowe	5
N030	b) całkowite (porażenie) 16) nerwu udowego	15
N031	a) częściowe	10
N032	b) całkowite (porażenie) 17) nerwów pośladkowych (górnego i dolnego)	30
N033	a) częściowe	7
N034	b) całkowite (porażenie) 18) nerwu sromowego wspólnego	20
N035	a) częściowe	8
N036	b) całkowite (porażenie) 19) nerwu kulszowego przed podziałem na nerw piszczelowy i strzałkowy	25
N037	a) częściowe	17
N038	b) całkowite (porażenie) 20) nerwu piszczelowego	50
N039	a) częściowe	13
N040	b) całkowite (porażenie) 21) nerwu strzałkowego	40
N041	a) częściowe	7
N042	b) całkowite (porażenie) 22) splotu lędźwiowo-krzyżowego	20
N043	a) częściowe	20
N044	b) całkowite (porażenie) 23) pozostałych nerwów odcinka lędźwiowo-krzyżowego	70
N045	a) częściowe	3
N046	b) całkowite (porażenie)	10

Kod	Nazwa zdarzenia	% Uszkodzenia ciała
	Uwaga Do oceny uszczerbków wskazanych w pkt N001-N046 niezbędna jest ocena kliniczna i ocena ilościowa oparta na badaniach przewodnictwa nerwowo-mięśniowego.	
	Kauzalgie potwierdzone obserwacją szpitalną	
N047	1) stopnia umiarkowanego	30
N048	2) stopnia znacznego	50
	Uwaga W ocenie tej zawiera się deficyt związany z uszkodzeniem typowym dla danego nerwu.	
	Uwagi ogólne	
	Jeżeli w ramach jednego Nieszczęśliwego wypadku doznałeś kilku uszczerbków na zdrowiu w zakresie tego samego organu, narządu lub układu to wypłacimy Świadczenie za najwyższy poniesiony uszczerbek na zdrowiu zgodnie z powyższą tabelą.	
	Przy wielomiejscowych uszkodzeniach kończyny górnej lub dolnej (lub jej części) w ustaleniu ostatecznej wysokości % wartości uszczerbku na zdrowiu bierzemy pod uwagę całkowitą funkcję kończyny (lub jej części), a nie tylko wynik matematyczny sumowania % wartości uszczerbku za poszczególne uszkodzenia.	
	Łączny % wartości uszczerbku górnej lub dolnej kończyny (lub jej części) nie może przekroczyć wartości za amputację na tym poziomie. Uszkodzenie kikuta amputowanych kończyn, wymagające zmiany protezy, reamputacji lub niemożności zastosowania protezy – oceniamy wg amputacji na wyższym poziomie.	